

призовал да се обединят дотогава разпокъсаните хайдушки чети около общонационални цели и да започне организирано освободително движение за спасение на България от чуждото владичество. Поради това естествено не приемал на вяра дребнавите одумки за Раковски и се ядосвал, че ги разпространяват. Това преживяване толкова силно е засегнало войводата, че той на няколко места го отбелзва в спомените си. "Аз толкоз ми стана мъчно, щото не можех да се побера в кожата си, ще пукна от яд, дали е това истина. Толкоз голяма надежда да имами ний в Раковски, от когото чака избавлението си България, поне тогавашните прости емигранти. Като тъй мислехме, че Раковски е в състояние сичко да направи... Два-три дена ще умра от яд защо да чуя таквиз укорителни думи за най-прочутия българин."²³

Тези думи на П.Хитов, както и други споменавания за същото, ясно свидетелстват за огорчението му от несправедливите одумвания на Раковски и са достатъчно показателни за образа на человека и водача, на когото българите и самият войвода се надявали да спаси отечеството им от чуждото робство. Мъчителните терзания не биха били така силни, ако Хитов наистина не бил уверен сам в това. Но клеветите явно не му повлияли - за това говори фактът, че веднага след като пристигнал в Румъния, той потърси не другого, а Раковски и от него искал да узнае какво е положението и какво се предвижда за освободителните борби. Наистина още при първата им среща през май 1866 г. в Букурещ двамата веднага намерили общ език. Срещата представлява интерес в разказа на войводата и за него, и за Раковски, който също с радост и с пълно доверие приел госта си, разказал му за събитията в Румъния, преврата срещу княз Кузя и свалянето му от престола, за предложенията на Й.Братияну българският революционер да събере свои сънародници-доброволци за въстание в България и в помощ на новото правителство. Сподели и предпочитанията си към княз Кузя заради подкрепата, която давал на българските емигранти, както и за създалата се ситуация около него заради това след преврата. Тъй като бил следен от новите власти, Раковски решил да се оттегли в мушията на Н.Балкански, поканил и Хитов да отиде с него там и последният приел.²⁴

Тази случка в общи линии е известна от други извори, но не във всички подробности, които са подтвърдени и изяснени в "Забележките" от самия войвода. Най-същественото сведение в тях се отнася до взаимното доверие и уважение, които съществвали срещите на двамата големи българи в Букурещ. Впечатлява особено топлото, чисто човешко чувство, което изразява Хитов към вече тежко болния кумир на българските патриоти и неговата готовност да облекчи участта му, като го придружи в доброволното му оттегляне от Румъния, станало наложително при създалите се там неблагоприятни обстоятелства за него.

Спомените на П.Хитов съдържат конкретни данни за пътуванията му с Раковски из Молдова и Русия - до Одеса, Киприяновския манастир и обратно в Румъния след избора на новия княз Карл Хоенцолерн и омиротворяването на политическата атмосфера. Някои от тях не се намират другаде, поради което разказът на спътника и очевидеца на перипетиите в последната година от живота и дейността на великия